

ЖІНКИ В ІТ-СФЕРІ: МОЖЛИВОСТІ І ПЕРСПЕКТИВИ

Мірошниченко Р.О., Шостак М.В.

Науковий керівник – ст. викл. Жидкова О.О.

Харківський національний університет радіоелектроніки
(61166, Харків, пр. Науки, 14, каф. філософії, тел. (057) 702-14-65)

The work considers the problem of possible professional realization of women in IT-sphere in the conditions of formation and development of the information society. The thought of the necessity of overcoming gender stereotypes and gender stratification in Ukrainian society is justified.

Інформаційне суспільство і проблеми комунікації сьогодні невіддільні від соціокультурної ситуації, що склалася на початку ХХІ ст. Положення і роль жінки в ній змінюється в силу усвідомлення в особистості жінки творчого начала, подолання гендерних стереотипів. Жінка, як представник своєї соціальної групи і як будь-яка людина інформаційної епохи, повинна володіти знаннями та навичками використання новітніх медіазасобів, серед яких робота в глобальній мережі Інтернет з величезними можливостями доступу до світових ресурсів і робота в ІТ-сфері.

Те, що професія програміста вважається не зовсім жіночою, підтверджують дані Міжнародного кадрового порталу HeadHunter Україна (hh.ua). Кількість представниць прекрасної половини людства, що шукають роботу в сфері ІТ, не перевищує 15%. При цьому жінки надають перевагу посадам у рекрутингу, менеджменті, клієнтській підтримці, тестуванні програмного забезпечення та інших навколо технічних сферах. І лише 3% жінок мають справу безпосередньо з програмуванням. Гендерна соціалізація жорстко розділяє сфери використання комп'ютерів для хлопчиків і дівчаток. Баланс роботи і життя більш важливий для жінок. Вони дійсно не дають собі повністю захопитися комп'ютером (навіть якщо навчаються на відповідних факультетах) з боязні порушити цей баланс. І навпаки: тільки в чоловічому образі можна уявити собі комп'ютерника з запаленими очима, забувши про сон, їжу, і всю решту життя крім комп'ютера.

Однак з кожним наступним роком жінки все частіше звертають увагу на комп'ютерну галузь. Так, кількість дівчат, що вступають на технічні спеціальності, включаючи ІТ, з кожним роком зростає. Цілком природно, що на цьому тлі постійно збільшується і число резюме від дівчат-фахівців у галузі ІТ.

Жіночий професіоналізм вже давно не викликає ніяких сумнівів у роботодавців. А жіноча інтуїція і здатність залагоджувати конфлікти корисні на різних посадах, в різних професійних сферах, в тому числі і ІТ. Є чимало яскравих прикладів, коли жінки ставали популярними і досягали

значних бізнес-результатів, працюючи в цій сфері: Френсіс Елізабет Ален – американський вчений у галузі теорії обчислювальних систем. У 1989 р вона була першою жінкою, що потрапила в число так званих IBM Fellow – це найпрестижніше технічне звання в корпорації, яка присуджується з 1962 р найбільш видатним співробітникам; Лавлейс Огаста Ада Кінг (Lovelace Augusta Ada King), народжена в грудні 1815 р зуміла стати програмістом ще до появи комп'ютерів. Вона була пристрасним математиком і зовсім не випадково її роботою зацікавився Чарльз Беббідж, що створив проект «Аналітичної машини» – теоретичного обґрунтування першого в світі комп'ютера; Грейс Мюррей Хоппер (Grace Murray Hopper), як і Ада Лавлейс, багато в чому була першою. Будучи військовослужбовцем армії США, виявилася в числі програмістів першого втіленого в матеріальні форми комп'ютера – електромеханічного пристрою Mark I. Крім того, саме Грейс Хоппер відома як автор першого в світі компілятора і самого терміна «компілятор». Але, мабуть, найбільш значуща її спадщина – це мова COBOL, проектом по розробці якого вона керувала. Він був створений в 1959 р.; Хеді Ламарр у 1941 році запатентувала секретний засіб зв'язку, який динамічно змінював частоту мовлення, щоб перехоплення супротивником було не можливе. З 1962 року цей пристрій використовувався в американських торпедах, а нині використовується в мобільному зв'язку і WiFi. Українських жінок мають надихати такі історичні приклади.

Сфера ІТ збільшується, а тому кількість людей, які пов'язаних з комп'ютерною індустрією, буде тільки зростати. Перш за все будь-якому роботодавцю необхідний професіонал з аналітичним і логічним мисленням, і в більшості випадків не важливо якої він статі, оскільки при виборі фахівців завжди на першому місці стоять професійні якості, а не які-небудь інші характеристики.

Значне збільшення кількості жінок на технічних посадах – питання, скоріше, середньострокової перспективи, коли стереотипи про ІТ як про чоловічу галузь стануть менш значущими. Адже вибір професії все ще залежить від думки суспільства про «жіночі» та «не жіночі» заняття, в результаті чого жінки рідше вибирають технічні напрями для навчання в університетах, ніж чоловіки.

Попри явну меншість, жінки в українському ІТ відчують себе добре: вони цілком задоволені своїм заняттям, не збираються міняти галузь і активно будують свою кар'єру в ІТ. Світ не стоїть на місці: слабка стать не поступається сильній ні в освіті, ні в професійних компетенціях. І, можливо, через кілька десятиліть ніхто і не згадає, що галузь ІТ була «не для дівчат».